

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.11.2019

Tulay HATİMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

Geçtiğimiz hafta kamuoyunu derinden sarsan intihar olayları basına yansımıştır. 5 Kasım 2019 tarihinde İstanbul Fatih'te yaşayan Cüneyt, Oya, Kamuran ve Yaşar Yetişkin kardeşler; içinde bulundukları ekonomik zorluklar ve borçlar nedeniyle birlikte yaşamlarına son vermiştir. Bakkala biriken veresiye borçları, ödeyemedikleri kiralari ve elektrik faturalari, tanıdıklarının verdiği beyanlar içinden geçtikleri ekonomik darboğaz nedeniyle toplu intihar ettiklerini göstermektedir.

9 Kasım 2019'da Antalya'da Şimşek ailesi evlerinde ölü olarak bulunmuştur. Baba Selim Şimşek, geride bıraktığı mektubunda maddi sıkıntı çektiğini, dokuz aydır çalışmadığını yazmış; "Herkesten özür diliyorum ama artık yapacak bir şeyim yok. Hayatımıza son veriyoruz" ifadelerini kullanmıştır. Babanın dokuz aydır işsiz olması, geçimlerini sağlayamamaları nedeniyle umutsuzluğu ve girdiği bunalım; çocukları Ceren ve Ali Çınar, eşi Sultan Şimşek'i öldürerek ardından intihar etmesine neden olmuştur.

Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz yüzünden artan yoksulluk, geçim sıkıntısı, işsizlik ve borç intihar oranlarını arttırmıştır. Her iki intihar olayı da kişisel değildir, ekonomik krizin toplumdaki etkilerinden kaynaklanmaktadır. Ekonomik krizin derinleşmesi ile istihdam düşerek, işsizlik artmakta ve giderek yoksullaşan toplumda derin psikolojik etkiler

2635

yaratmaktadır. Türkiye’de yaşanan derin toplumsal sorunlar yurttaşların hayatını çok ağır etkilemekte ve bu sorunlara kalıcı, etkili ve doğru çözümler üretilmediği için insanlar son çare olarak yaşamlarına son vermektedir.

Dünya Sağlık Örgütü’nün (WHO) çalışmalarına göre; dünyada her yıl 800 bin kişi intihar ederek yaşamlarına son vermekte ve bu intiharların %75’i orta ve düşük gelirli ülkelerde meydana gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye’de yaşanan ekonomik krizin toplumda yarattığı derin izler insanları çaresizlik içinde bırakmakta, intihara sürüklemektedir. Bu konuda bir çözüm programınız olacak mıdır? Giderek artan intihar vakalarına karşı araştırma ve inceleme başlatacak mısınız?
2. Son 17 yılda toplam kaç kişi intihar etmiştir? İntihar sebepleri nedir? İntihar edenlerin yaş, cinsiyet ve mesleki durumları nedir?
3. İntihar edenlerin arasında işsizlik/geçim sıkıntısı/borçlar nedeniyle yaşamına son verenlerin sayısı ve yıllara göre dağılımı nedir?
4. Sosyal yardım konusunda yapılan araştırmalar kamusal bilgilendirme ve tanıtımın yetersiz, başvuru sürecinin karmaşık, sosyal yardım almanın damgalayıcı olduğu durumların yoksulların koşullarını taşısa bile sosyal yardım başvurusunda bulunmasını engellediğini göstermektedir. Sosyal yardım sistemindeki bu unsurların değiştirilerek, sosyal yardım başvurularının artırılması için ilgili Bakanlıklarla birlikte çalışmalarınız olacak mıdır?
5. İki intihar olayında da kullanılan siyanüre erişimi zorlaştırmak bu artan intihar vakaları ile mücadelede tek başına yetersiz kalacaktır. İntihar vakalarının toplumsallığı üzerine yoğunlaşılmalı, bu vakaların çoğalmaması için acil önlemler alınmalıdır. Tarafınızca bunun için atılan adımlar var mıdır?
6. Yurttaşların omuzlarındaki ekonomik yükün azaltılmasına dönük çalışmaların ilk adımı; uygulanan tüketim ekonomisi ve kamu yönetimindeki israflar nedeniyle artan bütçe açığının faturasının, yapılan çift haneli zamlar ve artırılan vergiler aracılığıyla tüketiciye kesilmesine son verilmesiyle olacaktır. Ve ekonomik krizin etkisinin TÜİK tarafından açıklanan tek haneli enflasyon oranı ile örtülmek istenmesi yerine gerçek enflasyon oranları açıklanması ve buna göre planlamalar yapılması ikinci adım olacaktır. Bu konuda çalışmalarınız var mıdır?